Motion

1983/84:2396

Arne Nygren och Georg Andersson

En utvecklingsplan för Västerbotten

Västerbottens åtta lappmarkskommuner har mycket stora råvaru- och naturtillgångar. Inom denna del av Västerbottens län finns mycket lovande mineraltillgångar. Där finns länets största torvområden, betydande reserver av skogsråvara och en väsentlig del av vårt lands outbyggda vattenkraft. Inom dessa kommuner finns också ett stort antal turistanläggningar som med kompletterande investeringar och bättre kommunikationer kunde utvecklas till turistmål för allt fler såväl svenskar som utlänningar.

Trots dessa resurser brottas de åtta kommunerna med stora problem i form av vikande sysselsättning, stor arbetslöshet och en betydande folkmängdsminskning. De åtta kommunerna har åren 1970–1983 fått vidkännas en minskning av folkmängden med drygt 3600 personer eller 6–7 %. Minskningen har varit särskilt stor i Åsele/Dorotea kommuner och i Norsjö/Malå kommuner.

Regeringens och riksdagens regionalpolitiska insatser i början på 1970-talet tycktes vara på väg att stoppa upp avvecklingsproblemen. Med hjälp av ett till inlandet starkt koncentrerat lokaliseringstöd, ett stegvis utbyggt transportstöd, sysselsättningsstöd och en viss statlig styrning med investeringsfondmedel kunde lappmarkskommunernas näringsliv utvecklas och nya arbetstillfällen skapades. En viss återflyttning noterades i mitten på 1970-talet. År 1975 redovisade de åtta kommunerna en inflyttning som låg nära 200 personer över utflyttningen. År 1976 kunde tre av de då sex lappmarkskommunerna redovisa plus i befolkningstalen.

Denna hoppfulla förändring bröts sedan under senare delen av 1970-talet och utvecklingen in på 1980-talet påminner om den i slutet på 1960-talet: hög arbetslöshet och ett betydande utflyttningsöverskott i de flesta kommunerna. De senste två åren – 1982–1983 – har de åtta kommunerna minskat folkmängden med drygt 650. Alla kommuner utom en (Vilhelmina +6) redovisar minus:

Lycksele	– 236	Sorsele	– 78
Åsele	– 138	Dorotea	– 58
Norsjö/Malå	– 94	Storuman	– 55

Arbetslösheten är också mycket hög. Enligt länsarbetsnämndsstatistiken för december 1983 var 1 186 pesoner arbetslösa trots att 1 058 var placerade i beredskapsarbeten. Drygt 600 ungdomar under 25 år var utan arbete.

Om det skall vara möjligt att vända på denna trend och skapa utveckling också i denna del av vårt land måste målmedvetna insatser vidtas. Västerbottens lappmarkskommuner är i behov av extra samhällsinsatser för

att kunna ta vara på de råvaru- och naturtillgångar som finns i den delen av länet och för att utveckla turistnäringen. En fortsatt uttunning av detta stora geografiska område får inte ske. Det blir i så fall omöjligt att upprätthålla en rimlig servicenivå.

Riksdagen har under 1983 beslutat om omfattande insatser för att bemästra de regionalpolitiska problemen i Norrbotten. Vi finner detta utomordentligt värdefullt. Men de utvecklingssvårigheter som drabbat Norrbotten gör inte halt vid den södra länsgränsen. Vi tvingas konstatera att situationen i allt väsentligt är lika bekymmersam i Västerbottens inland som i Norrbotten. Så har t. ex. Sorsele kommun inte i något avseende en mer gynnsam situation än Arjeplog.

Skyndsamma åtgärder är nödvändiga om den nuvarande avvecklingstrenden i Västerbottens lappmarkskommuner skall kunna vändas till utveckling. En plan för dessa insatser måste skyndsamt utarbetas och särskilda statliga stödinsatser måste prioriteras till denna del av övre Norrland.

Undertecknade vill, med hänvisning till det anförda, hemställa

att riksdagen hos regeringen begär att en utvecklingsplan för Västerbottens åtta lappmarkskommuner skyndsamt utarbetas, varvid särskilda insatser för att tillvarata länsdelens råvarutillgångar och turistiska förutsättningar beaktas.

Stockholm den 25 januari 1984

ARNE NYGREN (s) GEORG ANDERSSON (s)